

นิยามและแนวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรค
สำหรับผู้สัมผัสใกล้ชิดของผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ณ วันที่ 22 เมษายน 2565

นิยามผู้สัมผัสใกล้ชิด

ผู้สัมผัสใกล้ชิด หมายถึง ผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการในวันเริ่มป่วย หรือ ก่อนมีอาการประมาณ 2 - 3 วัน (ทั้งนี้หากเป็นผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการให้ถือว่าวันที่เก็บสิ่งส่งตรวจเสมือนเป็นวันเริ่มป่วย)

ผู้สัมผัสใกล้ชิด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย หรือไม่ได้ใส่ Personal Protective Equipment (PPE) ตามมาตรฐานตลอดช่วงเวลาที่มีการสัมผัส ดังนี้

1. ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดหรือมีการพูดคุยกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในระยะ 2 เมตร เป็นเวลานานกว่า 5 นาที หรือถูกไอจามรดจากผู้ป่วย
2. ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ปิด ไม่มีการถ่ายเทอากาศมากนัก ร่วมกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ เป็นระยะเวลานานกว่า 30 นาที เช่น ในรถปรับอากาศหรือห้องปรับอากาศ

ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ หมายถึง ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่ไม่เข้าเกณฑ์ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง

แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูงของผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
ผู้สัมผัสใกล้ชิด ในครัวเรือน	1) สมาชิกในครอบครัว ญาติ และผู้ที่ดูแลผู้ป่วยเข้าข่าย/ผู้ป่วยยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วย หรือพบปะโดยไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที 2) ผู้ที่อยู่ในบ้านเดียวกับ ผู้ป่วยเข้าข่าย/ผู้ป่วยยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วย หรือพบปะโดยไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที	- ให้กักตัวที่บ้าน (Home quarantine) เป็นเวลา 5 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง และสังเกตอาการตนเอง (self-monitoring) ต่ออีก 5 วัน โดยมีเจ้าพนักงานควบคุมโรคหรือทีม CCRT หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย กำกับติดตามการกักตัวและให้ผู้สัมผัสปฏิบัติตัว ดังนี้ 1. ให้ผู้สัมผัสสวมหน้ากากและสังเกตอาการตนเองทุกวันเป็นระยะเวลา 10 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง หากพบว่า มีไข้ หรือมีอาการระบบทางเดินหายใจให้แจ้งทีม CCRT ทันที

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
		<p>2. แยกกักกันตนเองที่บ้าน (home quarantine) สวมหน้ากากอนามัย ไม่คลุกคลี ใกล้ชิดกับผู้อื่น แยกห้องนอน ห้ามเดินทางออกจากบ้าน/ที่พัก โดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะการเดินทางไปในที่สาธารณะ หรือแหล่งชุมชน เป็นเวลา 5 วัน</p> <p>3. หลังจากกักตัวครบ 5 วัน หลีกเลี่ยงการ ออกนอกบ้าน โดยไม่จำเป็น งดไปสถานที่ สาธารณะ งดใช้ขนส่งสาธารณะที่หนาแน่น แต่สามารถไปทำงาน โดยแยกพื้นที่กับผู้อื่น และปฏิบัติตามมาตรการ universal prevention อย่างเคร่งครัด ต่ออีกเป็นเวลา 5 วัน</p> <p>- การเก็บตัวอย่าง การตรวจ ATK ให้ดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ หรือ ตรวจด้วยตนเอง อย่างน้อย 2 ครั้ง คือครั้งที่ 1 ในวันที่ 5 และ ครั้งที่ 2 ในวันที่ 10 โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัส ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง</p> <p>กรณีผู้สัมผัสมีอาการให้ตรวจ ATK ทันที หาก ผลเป็นลบให้ตรวจซ้ำอีกครั้งในอีก 2 – 3 วัน</p> <p>หากพบติดเชื้อให้ดำเนินการตามแนวทางเวชปฏิบัติของกรมการแพทย์</p>
ผู้สัมผัสใกล้ชิดใน โรงเรียน / ที่ทำงาน และในชุมชน	<p>1) นักเรียนหรือผู้ร่วมงาน ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ที่พบปะกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วย หรือพบปะโดยไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p> <p>2) ผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกันที่พบปะกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ หรือในชุมชนอื่น ๆ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วย หรือพบปะโดยไม่ได้</p>	(เหมือนการจัดการในผู้สัมผัสเสี่ยงสูงกลุ่มผู้สัมผัสใกล้ชิดในครัวเรือน)

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
	<p>สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที³⁾ บุคคลอื่น นอกเหนือจาก 1) และ 2) ที่อยู่ในระยะห่างไม่เกิน 2 เมตรจากผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วยหรือพบปะโดยไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p>	
<p>ผู้สัมผัสใกล้ชิด ในยานพาหนะ ภายในประเทศ (Domestic transportation)</p>	<p>1) ผู้โดยสาร ที่พบปะกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการโดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย ขณะถูกไอจามรดจากผู้ป่วยหรือพบปะโดยไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p> <p>2) ผู้โดยสาร ที่ร่วมกลุ่มเดินทางเดียวกัน เช่น กลุ่มทัวร์เดียวกัน</p> <p>3) ผู้โดยสารในเครื่องบิน ที่นั่งใกล้ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (เฉพาะด้านซ้ายและขวา) หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อในระยะ 1 เมตร เช่น ระหว่างรอเข้าห้องน้ำหรือขณะอยู่บนทางเดินในเครื่องบิน โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่สวมหน้ากากอนามัยขณะใกล้ชิด เป็นระยะเวลา นานกว่า 5 นาที</p> <p>4) ผู้โดยสารในรถทัวร์ คันเดียวกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในกรณีของยานพาหนะขนาดใหญ่ เช่น รถไฟ รถทัวร์ 2 ชั้น เรือเฟอร์รี่ ให้จำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในตู้เดียวกันหรือในห้องโดยสารชั้นเดียวกัน ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p> <p>5) คนขับรถโดยสารและพนักงานบริการ บนยานพาหนะทุกคน (ยกเว้น กรณีเครื่องบิน ให้นับเฉพาะพนักงานบริการที่ให้บริการใน</p>	

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
	โซนที่ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (นั่ง) ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที	
ผู้สัมผัสใกล้ชิด ในยานพาหนะ ระหว่างประเทศ	<p>1) ผู้โดยสารในเครื่องบิน ที่นั่งติดผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (เฉพาะด้านซ้ายและขวา) หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยในระยะ 1 เมตร เช่น ระหว่างรอเข้าห้องน้ำหรือขณะอยู่บนทางเดินในเครื่อง โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่สวมหน้ากากอนามัยขณะใกล้ชิด เป็นระยะเวลา นานกว่า 5 นาที</p> <p>2) พนักงานบริการ ที่ให้บริการในโซนที่ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ นั่ง ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p>	ดำเนินการตามมาตรการผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรในระบบลงทะเบียนขอรับหนังสือรับรองการเดินทางเข้าประเทศไทย (Thailand Pass) ⁽¹⁾
ผู้สัมผัสใกล้ชิด ของผู้ลักลอบเข้า ราชอาณาจักร	<p>1) ผู้ต้องกัก ที่ถูกกักตัวในห้องเดียวกัน</p> <p>2) เจ้าหน้าที่ ที่มีประวัติสัมผัสกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ อยู่ในระยะห่างไม่เกิน 2 เมตร ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที</p>	กักกันผู้สัมผัสในห้องกักเดิมต่อเป็นเวลา 14 วัน และตรวจหาเชื้อด้วยวิธี ATK จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 6 - 7 หลังสัมผัส ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 13 - 14 หลังสัมผัส
ผู้สัมผัสใกล้ชิด ใน HI/ โรงพยาบาล	ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ของกรมการแพทย์ ⁽²⁾	
ผู้สัมผัสใกล้ชิด ในเรือนจำ	คัดแยกและดำเนินการตามมาตรฐานการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกรมราชทัณฑ์ ⁽³⁾	

แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำของผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ

ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำให้ดำเนินชีวิตตามปกติ แต่หลีกเลี่ยงการเดินทางไปในที่ที่มีคนจำนวนมาก สังเกตอาการตนเอง (self-monitoring) เป็นเวลา 10 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง ปฏิบัติตามมาตรการ universal prevention อย่างเคร่งครัด อาจพิจารณาตรวจ

คัดกรองด้วย ATK หากมีไข้หรืออาการระบบทางเดินหายใจให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที เพื่อเก็บส่งตรวจติดตามอาการและวัดไข้ ตามแนวทางของผู้สัมผัสเสี่ยงสูง

เอกสารอ้างอิง

1. ระบบลงทะเบียนขอรับหนังสือรับรองการเดินทางเข้าประเทศไทย (Thailand Pass).[อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 เม.ย. 2565]. แหล่งข้อมูล: <https://tp.consular.go.th/>
2. กรมการแพทย์. แนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยยืนยัน COVID-19 ฉบับปรับปรุง วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2565. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 เม.ย. 2565]. แหล่งข้อมูล: https://covid19.dms.go.th/backend/Content/Content_File/Covid_Health/Attach/25650305125125PM_HCW%20V4_n_20220305.pdf
3. กรมราชทัณฑ์. มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรือนจำ (Standard Operating Procedures : SOPs) เรื่อง มาตรฐานการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในเรือนจำ. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 เม.ย. 2565]. แหล่งข้อมูล: <http://www.correct.go.th/infosaraban64/letter/filepdf/1636529743.pdf>